

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ, МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Назва освітнього компонента <i>Нормативний/вибірковий</i>	Фінанси, гроші та кредит Нормативний
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Бакалавр 051 Економіка Освітня програма «Економіка та бізнес»
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2023-2024/ 5,6 семестр / 3 курс
Науково-педагогічний працівник	Пилипенко К.А.
Профайл науково-педагогічного працівника	
Контактний тел.	+380669682228
E-mail:	pylypenko_kateryny@msspu.edu.ua
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=198
Консультації	<i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Богдана Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Програму освітнього компонента «**Фінанси, гроші та кредит**» **Модуль 1 Фінанси, Модуль 2 Гроші та кредит** складено відповідно до освітньої програми «Економіка та бізнес» до якої входять Модуль 1 Фінанси, Модуль 2 Гроші та кредит.

Освітній компонент належить до циклу нормативних. У системі освітніх компонентів, які формують світогляд майбутніх економістів і закладають основу професіоналізму, освітній компонент «Фінанси, гроші та кредит» посідає важливе місце. Це зумовлено, передусім, вагомою роллю фінансів, грошей та кредиту у відтворювальних соціально-економічних процесах країни, у сфері приватних інтересів та пріоритетів кожної людини. Незважаючи на зрослу кількість навчальних закладів усіх рівнів акредитації, форм власності й підпорядкування, а також числа здобувачів, якість освіти в Україні загалом, і передусім фінансово-економічної, вимагає докорінного переосмислення. Водночас життєва необхідність базових знань про фінанси, гроші та кредит стає для здобувача будь-якого профілю все більш безсумнівною. Адже фінанси, гроші і кредит – це ознака сучасної цивілізації. Освітній компонент «Фінанси, гроші та кредит» передбачає формування сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань щодо функціонування фінансів, грошей, грошового обігу та кредитних відносин, навичок проведення основних операцій із інструментами фінансового, грошового та кредитного ринків.

Предметом вивчення освітнього компонента є сутність фінансів, грошей та кредиту, їх функції в суспільстві, ролі в процесі становлення ринкової економіки, склад кредитної системи і функції її окремих компонентів, а також актуальні проблем грошового обороту та кредитування.

Освітній компонент «**Фінанси, гроші та кредит**» базується на знаннях наступних освітніх компонентів: «Економічна теорія права», «Мікроекономіка та макроекономіка», «Економіка підприємства».

Вивчення освітнього компоненту «**Фінанси, гроші та кредит**» формує у здобувачів вищої освіти здатність усвідомлювати сутність та концепції фінансів, сутність грошей та кредиту; особливості вітчизняної фінансової та грошово-кредитної системи; здатність характеризувати інструменти, методи та принципи фінансової політики та її складових; здатність вільно орієнтуватися в теоретичних і практичних проблемах фінансової системи; аналізувати поточну ситуацію на вітчизняному та зарубіжному фінансовому ринку; обирати оптимальні шляхи вирішення конкретних виробничих завдань фінансового характеру.

Контроль за видами діяльності здобувачів здійснюється шляхом поточного оцінювання знань, періодичним контролем за тестами після засвоєння ними окремо другого модуля.

За результатами суми балів, набраних за дві (**Модуль 1, Модуль 2**) періодичні контрольні точки, виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою освітнього компонента «Фінанси, гроші та кредит» є формування у здобувачів вищої освіти сучасного економічного мислення та системи знань щодо загальних закономірностей розвитку сучасних фінансових і грошово-кредитних відносин суспільства.

Основними завданнями освітнього компонента «Фінанси, гроші та кредит» є з'ясування закономірностей у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів господарювання і населення; шляхів використання закономірностей у сфері фінансових відносин у практиці фінансової роботи; роль фінансів у забезпеченні економічного зростання суб'єктів ринкових відносин; тенденції розвитку національного та міжнародного фінансового ринку; закономірностей грошового та кредитного обігу в умовах ринкового господарства; принципів і форм

організації сучасної грошово-кредитної системи; особливостей вітчизняної та зарубіжних ринкових моделей грошей і кредиту; характеристики ринку позичкових капіталів, грошового обігу, банків та банківської діяльності; функціонування спеціалізованих небанківських інститутів; організації міжнародних грошово-кредитних відносин; сутності методів, принципів та інструментів грошово-кредитної політики тощо.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності:

ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні компетентності:

СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, бізнесу, оцінку їх конкурентоспроможності.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання (за видами діяльності), визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

РН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	52	64	184

6. ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

- Жодні форми порушення академічної доброчесності.
- Здобувач зобов'язаний відпрацювати всі пропущені лабораторні, практичні або семінарські заняття протягом двох тижнів.

- Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення здобувача до підсумкового контролю («Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького»).
- Здобувач, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даного освітнього компонента («Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького»)

7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

7.1 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
МОДУЛЬ 1. ФІНАНСИ						
12	Тема 1. Сутність та функції фінансів	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.mfnfin.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
12	Тема. 2. Фінансова система та фінансовий механізм	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.mfnfin.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
16	Тема 3. Податкова система	Лекція (4 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.mfnfin.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
12	Тема 4. Бюджет і бюджетна система держави	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.mfnfin.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)

16	Тема 5. Державні доходи та видатки	Лекція (4 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.mifin.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
12	Тема 6. Державний кредит	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.mifin.gov.ua	Зробити презентацію та кросворд по темі	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
14	Тема 7. Фінанси суб'єктів господарювання та неприбуткових організацій	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.mifin.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
14	Тема 8. Фінанси населення	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.mifin.gov.ua	Написати есе	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
14	Тема 9. Фінансовий ринок	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.mifin.gov.ua	Зробити презентацію	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
14	Тема 10. Міжнародні фінанси	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1 - 10, http://www.mifin.gov.ua	Написати есе та зробити презентацію	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
МОДУЛЬ 2. ГРОШІ ТА КРЕДИТ						
12	Тема 11. Сутність та функції грошей	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.mifin.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

14	Тема 12. Грошовий обіг і грошові потоки	Лекція (4 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.minf.gov.ua	Скласти презентацію	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
12	Тема 13. Грошовий ринок	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.minf.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
14	Тема 14. Грошові системи	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1 - 10, http://www.minf.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
14	Тема 15. Інфляція та грошові реформи	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1 - 10, http://www.minf.gov.ua	Скласти презентацію	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
16	Тема 16. Валютні відносини та валютні системи	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (10 год.)	1 - 10, http://www.minf.gov.ua	Виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
16	Тема 17. Кількісна теорія грошей та сучасний монетаризм	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (10 год.)	1 - 10, http://www.minf.gov.ua	Скласти презентацію	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
14	Тема 18. Кредит у ринковій економіці	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.minf.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
16	Тема 19. Кредитні системи	Лекція (4 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.minf.gov.ua	Виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

14	Тема 20. Центральний банк та його роль в економіці	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.minf.gov.ua	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
14	Тема 21. Комерційні банки	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.minf.gov.ua	Виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
12	Тема 22. Спеціалізовані кредитно-фінансові установи	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1 - 10, http://www.minf.gov.ua	Написати реферат	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

7. 2 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Тема 1. Сутність та функції фінансів	1. Сутність та призначення фінансів. 2. Предмет і метод науки про фінанси. 3. Передумови виникнення фінансів. 4. Функції фінансів.
Тема. 2. Фінансова система та фінансовий механізм	1. Поняття фінансової системи. 2. Зміст та завдання фінансової політики. 3. Поняття і склад фінансового механізму. 4. Фінансове право. Розвиток фінансового законодавства в Україні.
Тема 3. Податкова система	1. Соціально-економічна сутність і функції податків в економіці держави. 2. Основи класифікації податків та методи оподаткування. 3. Принципи побудови податкової системи України. 4. Податкова політика держави.
Тема 4. Бюджет і бюджетна система держави	1. Сутність та призначення бюджету держави. 2. Бюджетний устрій та бюджетна система. 3. Бюджетний процес, його складові елементи та регламентування.
Тема 5. Державні доходи та видатки	1. Поняття та основний зміст державних доходів. 2. Структура доходів Державного бюджету. 3. Сутність, характеристика державних видатків. 4. Структура видатків Державного бюджету.

Тема 7. Фінанси суб'єктів господарювання та неприбуткових організацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття фінансів підприємств. Організація фінансових відносин підприємств. 2. Методи організації фінансової діяльності підприємств. 3. Фінансові ресурси підприємств. 4. Економічна сутність прибутку. Розподіл та використання прибутку на підприємстві.
Тема 9. Фінансовий ринок	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, структура та функції фінансового ринку. 2. Класифікація фінансового ринку. 3. Грошовий ринок та ринок капіталів. 4. Фінансові інститути як фінансові посередники. 5. Інструменти фінансового ринку та види цінних паперів.
Тема 11. Сутність та функції грошей	<ol style="list-style-type: none"> 1. Походження грошей. Роль держави у творенні грошей. 2. Сутність грошей. Гроші як гроші і гроші як капітал. 3. Еволюція форм грошей. Причини та значення демонетизації золота. 4. Поняття неповноцінних грошей та характеристика їх різновидів – паперових і кредитних грошей. Роль держави в творенні кредитних грошей. 5. Вартість грошей. Чинники, що обумовлюють вартість неповноцінних грошей. 6. Форми прояву вартості грошей. 7. Функції грошей. 8. Якісні властивості грошей.
Тема 12. Грошовий обіг і грошові потоки	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та економічна основа грошового обороту. Модель грошового обороту. 2. Структура грошового обороту за формою платіжних засобів та за економічним змістом. 3. Грошова маса: сутність, склад та фактори зміни обсягу і структури. Характеристика базових грошей та грошових агрегатів. 4. Швидкість обігу грошей, її сутність, порядок визначення, фактори впливу та роль в макроекономічній стабілізації. 5. Закон грошового обігу. 6. Механізм зміни маси грошей в обороті. Роль комерційних банків у цьому механізмі. Грошово-кредитний мультиплікатор. 7. Сучасні засоби платежу, які обслуговують грошовий обіг: банкноти, векселі, чеки тощо.
Тема 18. Кредит у ринковій економіці	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні передумови та економічні причини, що визначають необхідність кредиту 2. Сутність кредиту, його структура, еволюція та зв'язок з іншими економічними категоріями 3. Стадії та закономірності руху кредиту на мікро- і макрорівнях. Причини кредитування 4. Форми, види та функції кредиту

	5. Сутність позичкового проценту, його функції та чинники, що впливають на рівень проценту
Тема 20. Центральний банк та його роль в економіці	1. Центральні банки: сутність, призначення, правовий статус, організаційна структура. Характеристика функцій центрального банку. 2. Походження та розвиток центральних банків. Створення Європейської системи центральних банків. 3. Становлення та основні напрями діяльності Національного банку України.

7.3 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
Тема 1. Сутність та функції фінансів Тема 2. Фінансова система та фінансовий механізм	Обговорення теми. Виконання практичних завдань Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 3. Податкова система	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 4. Бюджет і бюджетна система держави	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 5. Державні доходи та видатки	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 7. Фінанси суб'єктів господарювання та неприбуткових організацій	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 11. Сутність та функції грошей	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 12. Грошовий обіг і грошові потоки	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 13. Грошовий ринок	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 14. Грошові системи	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 16. Валютні відносини та валютні системи	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 18. Кредит у ринковій економіці	Обговорення теми. Виконання практичних завдань

Тема 19. Кредитні системи	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 20. Центральний банк та його роль в економіці	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 21. Комерційні банки	Обговорення теми. Виконання практичних завдань

7.4 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Тема 6. Державний кредит	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і значення державного кредиту. 2. Форми та види державного кредиту. 3. Поняття державного боргу.
Тема 8. Фінанси населення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, функції та фінансові ресурси домогосподарств 2. Доходи та витрати домогосподарств 3. Фінанси домогосподарств в зарубіжних країнах
Тема 9. Фінансовий ринок	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, структура та функції фінансового ринку 2. Класифікація фінансового ринку 3. Грошовий ринок та ринок капіталів 4. Фінансові інститути як фінансові посередники 5. Інструменти фінансового ринку та види цінних паперів
Тема 10. Міжнародні фінанси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і призначення міжнародних фінансів 2. Міжнародні фінансові організації та інституції 3. Міжнародний фінансовий ринок 4. Валютний ринок та його сутність.
Тема 14. Грошові системи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, призначення та основні елементи грошової системи. 2. Характеристика основних видів грошових систем та їх еволюція. 3. Створення та розвиток грошової системи України. 4. Державне регулювання грошової сфери як головне призначення грошової системи.
Тема 15. Інфляція та грошові реформи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Державне регулювання інфляції.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Сутність та види грошових реформ. 3. Грошова реформа в Україні.
Тема 17. Кількісна теорія грошей та сучасний монетаризм	<ol style="list-style-type: none"> 1. Класична кількісна теорія грошей, її сутність, характеристика основних постулатів. 2. Вклад М.І.Туган-Барановського у розвиток монетаристської теорії. 3. Вклад Дж.М.Кейнса у розвиток кількісної теорії грошей. 4. Сучасний монетаризм. Вклад М.Фрідмана у монетаристську теорію. 5. Синтез кейнсіанських та неокласичних позицій у сучасній кількісній теорії грошей.
Тема 22. Спеціалізовані кредитно-фінансові установи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і основні види спеціалізованих кредитно-фінансових інститутів. 2. Страхові компанії. 3. Пенсійні фонди. 4. Інвестиційні фонди, фінансові компанії. 5. Кредитні спілки, міжбанківські об'єднання, ломбарди.

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Загальна система оцінювання курсу	<p>За семестр з курсу освітнього компоненту проводяться два періодичні контролі (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність здобувача на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності здобувача на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) здобувачом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Здобувач має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.</p> <p>Підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з освітнього компоненту (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$</p>
--	---

<p>Практичні заняття</p>	<p>«5» – здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов’язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв’язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов’язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв’язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв’язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Здобувач, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даного освітнього компоненту.</p> <p>Здобувач зобов’язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення здобувача до підсумкового контролю.</p>

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Аберніхіна І. Г., Сокиринська І. Г. Фінанси страхових організацій : навч. посіб. Дніпро : Пороги, 2019. 198 с.
2. Волкова В.В., Волкова Н.І. Гроші і кредит: навч. посіб. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 300 с.
3. Волохова І.С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. Фінанси: навч. посіб. Одеса: ОНЕУ, ТОВ «Пром-Арт», 2018. 263 с.
4. Горох О.В. Фінанси: навч.посіб. Харк.нац.аграр.ун-т ім.. В.В. Докучаєва. Харків, 2021. 190 с. - URL: <http://hdl.handle.net/123456789/2582>

5. Гроші та кредит : підручник / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 892 с. URL:http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/30004/1/Dziubluk_Groshi_ta_kredyt.pdf
6. Навчальний посібник: Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Гроші та кредит» [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» всіх спеціалізацій / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: М.М.Дученко, Ю.О.Єрешко, О.А. Шевчук. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 108 с. URL:https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/2/groshi_kredyt_konspekt.pdf
7. Світлична В. Ю. Гроші і кредит : підручник / В. Ю. Світлична ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 191 с.
8. Фінанси : підруч. / Юхименко П.І., Бойко С. В., Голубка С.М. та ін.; за наук. ред. П.І. Юхименка, С.В. Бойко. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 416 с.
9. Фінанси, гроші та кредит: Підручник. / Ярошевич Н.Б. – Львів: «Новий Світ- 2000», 2023. – 414 с.
10. Щетинін А. І. Гроші та кредит : навчальний посібник / Щетинін А. І. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. – 163 с.
11. Ярошевич Н.Б. Фінанси: Навчальний посібник / Н.Б. Ярошевич, І.Ю. Кондрат, М.В. Ливдар. Львів: Вид-во «Простір», 2018. 298 с.

Допоміжна

1. Голюк В.Я. Фінанси, гроші та кредит: навч. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 340 с.
2. Стойко О.Я., Дема Д.І. Фінанси: підручн. Київ:Алерта, 2017. 406 с.
3. Сушко Н.М. Гроші та кредит : навч. посіб. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 384 с.
4. Фінанси у схемах і таблицях: навч. посіб. для студ. першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / [Булавинець В. М., Горин В. П., Сидор І. П.]; за заг. ред. В. П. Горина. Тернопіль: Вектор, 2017. 181 с.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>
4. Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
5. Здобувачська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
6. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
7. Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
8. Міністерство фінансів України URL:<http://www.minfin.gov.ua>
9. Кабінет Міністрів України URL:<http://www.kmu.gov.ua/control/>
10. Національний банк України URL: <http://www.bank.gov.ua/>
11. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України URL:<http://www.me.gov.ua/>
12. Державна казначейська служба України URL:<http://www.treasury.gov.ua/>
13. Рахункова палата України <http://www.ac-rada.gov.ua>
14. Закон України “Про банки і банківську діяльність” № 2121-III від 7 грудня 2000 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/go/2121-14>
15. Закон України “Про Національний банк України” № 679-XIV від 20 травня 1999 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/go/679-14>